

SLUŽBENI VJESNIK

2022.

BROJ: 82

ČETVRTAK, 10. STUDENOGA 2022.

GODINA LXVIII

S A D R Ž A J

OPĆINA LIPOVLJANI AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

42. Odluka o komunalnim djelatnostima na području Općine Lipovljani	3461
43. Odluka o donošenju Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2023. godinu za Općinu Lipovljani	3464
- Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2023. godinu za Općinu Lipovljani	3465

OPĆINA LIPOVLJANI AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

42.

Na temelju članka 26. stavka 2., članka 34. i 44. stavka 2. i članka 48. stavka 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, broj 68/18, 110/18 i 32/20) i članka 26. Statuta Općine Lipovljani (»Službeni vjesnik«, broj 14/21), Općinsko vijeće Općine Lipovljani, na 12. sjednici održanoj 9. studenoga 2022. godine, donijelo je

ODLUKU o komunalnim djelatnostima na području Općine Lipovljani

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Lipovljani (u dalnjem tekstu: Odluka) utvrđuju se komunalne djelatnosti na području Općine Lipovljani (u dalnjem tekstu: Općina) kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i komunalne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području Općine, utvrđuju se komunalne djelatnosti od lokalnog značaja, način povjeravanja i uvjeti obavljanja komunalnih djelatnosti te druga pitanja od značaja za obavljanje komunalnih djelatnosti na području Općine.

II. VRSTE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Članak 2.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture na području Općine određene zakonom su:

1. održavanje nerazvrstanih cesta,
2. održavanje javnih površina na kojima nije došten promet motornim vozilima,
3. održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda,
4. održavanje javnih zelenih površina,
5. održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene,
6. održavanje groblja,
7. održavanje čistoće javnih površina,
8. održavanje javne rasvjete.

Člankom 23. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je što se podrazumijeva pod pojmom svake od navedenih komunalnih djelatnosti iz prethodnog stavka.

Članak 3.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području Općine, utvrđuju se komunalne djelatnosti od lokalnog značaja, način povjeravanja i uvjeti obavljanja komunalnih djelatnosti te druga pitanja od značaja za obavljanje komunalnih djelatnosti na području Općine.

nevni život i rad (uslužne komunalne djelatnosti) na području Općine su:

1. usluge ukopa pokojnika unutar groblja,
2. obavljanje dimnjačarskih poslova.

Člankom 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je što se podrazumijeva pod pojmom svake od navedenih komunalnih djelatnosti iz prethodnog stavka.

U sklopu obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za obavljanje te djelatnosti.

Članak 4.

Osim komunalnih djelatnosti iz članka 2. i 3. ove Odluke, od lokalnog je značenja za Općinu i obavljanje sljedećih komunalnih djelatnosti:

1. dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija

Pod dezinfekcijom, dezinsekcijom i deratizacijom razumijeva se provođenje obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi sustavnog suzbijanja insekata i glodavaca.

2. veterinarsko-higijeničarski poslovi

Pod veterinarsko-higijeničarskim poslovima razumijeva se hvatanje i zbrinjavanje pasa i mačaka bez nadzora te uklanjanje uginulih pasa i mačaka i drugih životinja s javnih površina.

3. prigodno ukrašavanje naselja

Pod prigodnim ukrašavanjem podrazumijeva se nabava, postavljanje, održavanje i skidanje prigodnih ukrasa za državne praznike i božićno-novogodišnje blagdane i druge manifestacije.

4. sanacija divljih odlagališta

Pod sanacijom divljih odlagališta podrazumijeva se uklanjanje otpada nepropisno odbačenog u okoliš na način suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

5. održavanje odlagališta građevinskog otpada

Pod održavanjem odlagališta građevinskog otpada razumijeva se upravljanje odlagalištem građevinskog otpada kao i njegovo uređenje i zatvaranje.

6. održavanje imovine

Pod održavanjem imovine podrazumijeva se održavanje i popravci imovine Općine koja se odnosi na građevinske objekte (stanove, poslovne prostore, društvene domove i slično).

III. ORGANIZACIJSKI OBLICI OBAVLJANJA KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Članak 5.

Komunalne djelatnosti na području Općine mogu obavljati:

1. trgovačko društvo u vlasništvu Općine,
2. pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji,
3. pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti.

IV. NAČIN I UVJETI POVJERAVANJA KOMUNALNIH DJELATNOSTI TRGOVAČKOM DRUŠTVU U VLASNIŠTVU OPĆINE

Članak 6.

Trgovačkom društvu LIPKOM SERVISI d.o.o. Lipovljani, koje je u vlasništvu Općine Lipovljani, povjerava se obavljanje sljedećih komunalnih djelatnosti iz članka 2., 3. i 4. ove Odluke:

1. održavanje nerazvrstanih cesta,
2. održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima,
3. održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda,
4. održavanje javnih zelenih površina,
5. održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene,
6. održavanje groblja,
7. održavanje čistoće javnih površina,
8. održavanje javne rasvjete,
9. usluge ukopa pokojnika,
10. obavljanje dimnjačarskih usluga,
11. prigodno ukrašavanje naselja,
12. sanacija divljih odlagališta,
13. održavanje odlagališta građevinskog otpada,
14. održavanje imovine.

LIPKOM SERVISI d.o.o. Lipovljani obavljat će komunalne djelatnosti iz prethodnog stavka, sukladno ovoj Odluci, posebnim propisima kojima se regulira obavljanje pojedine komunalne djelatnosti i odlukama Općinskog vijeća donesenih sukladno tim propisima, a na temelju ugovora koji zaključuje općinski načelnik na osnovi godišnjeg Programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lipovljani kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih poslova.

Obavljanje komunalnih djelatnosti iz stavka 1. ovog članka povjerava se trgovačkom društvu LIPKOM SERVISI d.o.o. Lipovljani na neodređeno vrijeme dok je trgovačko društvo registrirano za obavljanje povjerenih komunalnih djelatnosti.

LIPKOM SERVISI d.o.o. Lipovljani dužno je obavljati povjerenе komunalne djelatnosti kao javnu službu i postupati u skladu s načelima na kojima se temelji komunalno gospodarstvo, a jednom godišnje društvo podnosi osnivaču izvješće o poslovanju.

V. NAČIN I UVJETI ZA OBAVLJANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI NA TEMELJU UGOVORA O KONCESIJI

Članak 7.

Komunalne djelatnosti na području Općine mogu se obavljati na temelju ugovora o koncesiji koji se može dati pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje te komunalne djelatnosti.

Koncesija se daje na vrijeme od 5 (pet) godina.

Davatelj koncesije je Općinsko vijeće Općine Lipovljani.

Članak 8.

Postupak dodjele koncesije provodi se javnim natječajem, u skladu s posebnim propisima koji reguliraju pitanje dodjele koncesije, Zakonom o komunalnom gospodarstvu te ovom Odlukom.

Postupak dodjele koncesije započinje pripremnim radnjama koje provodi općinski načelnik Općine Lipovljani (u dalnjem tekstu: općinski načelnik), a koje uključuju imenovanje Stručnog povjerenstva za koncesiju (u dalnjem tekstu: Stručno povjerenstvo), izradu studije opravdanosti davanja koncesije ili analize davanja koncesije, procjena vrijednosti koncesije, izradu dokumentacije za nadmetanje te poduzimanje svih ostalih mjera koje prethode postupku davanja koncesije.

Odluku o početku postupka davanja koncesije donosi općinski načelnik.

Postupak javnog natječaja provodi Stručno povjerenstvo koje imenuje općinski načelnik.

Stručno povjerenstvo ima 3 (tri) člana. Najmanje jedan član Stručnog povjerenstva mora imati važeći certifikat u području javne nabave. U Stručno povjerenstvo može se imenovati član ministarstva nadležnog za finansije ukoliko ono predloži imenovanje svojeg predstavnika.

Članak 9.

Odluku o objavi obavijesti o namjeri davanja koncesije donosi općinski načelnik.

Obavijesti o namjeri davanja koncesije mora sadržavati:

1. Naziv, adresu, telefonski broj, broj telefaksa i adresu elektroničke pošte davatelja koncesije,
2. Osnovne podatke o koncesiji:
 - a) vrstu i predmet koncesije,
 - b) prirodu i opseg djelatnosti koncesije,
 - c) mjesto, odnosno područje obavljanja djelatnosti koncesije,
 - d) rok trajanja koncesije,
 - e) procijenjenu vrijednost koncesije,
 - f) naznaku postupka davanja koncesije,
3. Podatke o predaji ponude:
 - a) rok za dostavu ponuda,
 - b) adresu na koju se moraju poslati ponude,
 - c) mjesto i vrijeme otvaranja ponuda,

4. Razloge isključenja gospodarskog subjekta,
5. Uvjete pravne i poslovne, financijske, tehničke i stručne sposobnosti, u skladu s odredbama posebnog zakona te dokaze i podatke kojima gospodarski subjekt dokazuje ispunjenje tih uvjeta,
6. Vrstu i vrijednost jamstva za ozbiljnost ponude koje su ponuditelji dužni dostaviti,
7. Kriterij za odabir ponude,
8. Naziv i adresu tijela nadležnog za rješavanje žalbe te podatke o rokovima za podnošenje žalbe,
9. Druge podatke u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i posebnih propisa koji uređuju koncesije.

Postupak davanja koncesije započinje danom objave obavijesti o namjeri davanja koncesije u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Elektronički oglasnik).

Članak 10.

Zadaci Stručnog povjerenstva su:

- suradnja s davateljem koncesije pri izradi studije opravdanosti davanja koncesije, odnosno analize davanja koncesije, pri pripremi utvrđivanja uvjeta za davanje koncesije, izradi dokumentacije za nadmetanje te pri definiranju uvjeta sposobnosti i kriterija za odabir najpovoljnije ponude,
- pregled i ocjena pristiglih ponuda,
- prije sklapanja ugovora o koncesiji, utvrđivanje prijedloga odluke o koncesiji, prijedloga odluke o izmjeni odluke o davanju koncesije, prijedloga odluke o poništenju postupka davanja koncesije, prijedloga odluke o izmjeni odluke o poništenju postupka davanja koncesije te obrazloženje tih prijedloga,
- predlaganje vrste i vrijednosti pojedinog jamstva,
- obavljanje svih ostalih radnji potrebnih za provedbu postupka davanja koncesije.

Stručno povjerenstvo o svom radu vodi zapisnik koji potpisuju svi članovi povjerenstva.

Stručno povjerenstvo prestaje s radom sklapanjem ugovora o koncesiji odnosno izvrsnošću odluke o poništenju postupka davanja koncesije.

Članak 11.

Odluku o davanju koncesije donosi Općinsko vijeće na temelju prijedloga odluke o davanju koncesije koje Općinskom vijeću podnosi Stručno povjerenstvo, bez odgode, zajedno sa svim zapisnicima o radu, zapisnikom o otvaranju ponuda, zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda te ostalom pratećom dokumentacijom.

Odluku o davanju koncesije, s preslikom zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, davatelj koncesije dostavlja svakom ponuditelju bez odgode osobnom dostavom.

Odluka o davanju koncesije, kao i njezine izmjene, bez odgode se objavljuju u Elektroničkom oglasniku na standardnom obrascu.

Rok za donošenje odluke o davanju koncesije počinje teći prvog dana poslije dana kada je istekao

rok za dostavu ponude, a ako u dokumentaciji za nadmetanje nije određeno drukčije, rok za donošenje odluke o davanju koncesije iznosi 30 dana.

Članak 12.

Na temelju odluke o davanju koncesije, općinski načelnik s odabranim ponuditeljem sklapa ugovor o koncesiji.

Ugovor o koncesiji sastavlja se u skladu s odlukom o davanju koncesije.

Ugovor o koncesiji obvezno sadrži:

1. djelatnost za koju se koncesija daje,
2. rok na koji se koncesija daje,
3. visinu i način plaćanja naknade za koncesiju,
4. cijenu i način naplate za pruženu uslugu,
5. prava i obveze davatelja koncesije,
6. prava i obveze koncesionara,
7. jamstva i/ili odgovarajuće instrumente osiguranja koncesionara,
8. način prestanka koncesije,
9. ugovorne kazne.

Članak 13.

Na sva pitanja u svezi s koncesijom uključujući i pitanje načina obračuna i plaćanja naknade za koncesiju, koja nisu uređena ovom Odlukom, na odgovarajući se način primjenjuje Zakon o komunalnom gospodarstvu te propisi kojima se uređuju koncesije.

VI. NAČIN I UVJETI ZA OBAVLJANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI NA TEMELJU PISANOG UGOVORA O OBAVLJANJU KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Članak 14.

Pravne ili fizičke osobe mogu na temelju pisanih ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine obavljati sljedeće komunalne djelatnosti:

1. poslovi sakupljanja izgubljenih i napuštenih životinja i usluge higijeničarske službe,
2. provođenje mjera obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

Pisani ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti iz stavka 1. ovog članka može se zaključiti na razdoblje od 4 (četiri) godine.

Članak 15.

Postupak odabira pravne ili fizičke osobe s kojima se sklapaju ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti iz članka 15. ove Odluke te sklapanje, provedba i izmjene tih ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Članak 16.

Odluku o pokretanju postupka o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti donosi općinski načelnik.

Članak 17.

Odluku o odabiru najpovoljnije ponude o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti donosi općinski načelnik na temelju rezultata pregleda i ocjene ponuda.

Članak 18.

Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti u ime Općine sklapa općinski načelnik.

Ugovor iz stavka 1. ovog članka sadrži:

1. komunalne djelatnosti za koje se sklapa ugovor,
2. vrijeme na koje se sklapa ugovor,
3. vrstu i opseg komunalnih usluga,
4. način određivanja cijene komunalnih usluga te način i rok plaćanja izvršenih usluga.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti ili pojedinih poslova iz komunalnih djelatnosti iz članka 2., 4. i 6. ove Odluke ostaju na snazi do isteka roka na koji su zaključeni ili do raskida istih.

Članak 20.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o komunalnim djelatnostima (»Službeni vjesnik«, broj 7/14).

Članak 21.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA LIPOVLJANI
OPĆINSKO VIJEĆE

KLASA: 363-02/22-01/05

URBROJ: 2176-13-01-22-01

Lipovljani, 9. studenoga 2022.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Tomislav Lukšić, dipl.ing.šum., v.r.**

43.

Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19) i članka 26. Statuta Općine Lipovljani (»Službeni vjesnik«, broj 14/21), Općinsko vijeće Općine Lipovljani, na 12. sjednici održanoj 9. studenoga 2022. godine, donosi

O D L U K U

I.

Donosi se Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2023. godinu za Općinu Lipovljani.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2023. godinu priložen je uz ovu Odluku i čini njezin sastavni dio.

II.

Ova Odluka stupa na snagu osmi dan od dana objave u »Službenom vjesniku«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA LIPOVLJANI
OPĆINSKO VIJEĆE

KLASA: 240-01/22-01/04
URBROJ: 2176-13-01-22-01
Lipovljani, 9. studenoga 2022.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Tomislav Lukšić, dipl.ing.šum., v.r.**

P L A N**djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2023. godinu za Općinu Lipovljani**

Studeni, 2022.

Sadržaj

UVOD	3466
1. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE	3466
1.1. UGROZE DEFINIRANE ZAKONOM.....	3466
1.2. UGROZE ZABILJEŽENE NA PODRUČJU OPĆINE LIPOVLJANI.....	3466
1.3. UGROZE KOJE ĆE SE OBRAĐIVATI PLANOM DJELOVANJA U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA	3467
2. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGOODE	3467
2.1. POPIS MJERA PO ELEMENTARNIM NEPOGODAMA.....	3467
2.1.1. SUŠA.....	3467
2.1.2. OLUJNO I ORKANSKO NEVRIJEME.....	3468
2.1.3. SNJEŽNE OBORINE	3470
2.1.4. POLEDICE	3471
2.1.5. TUČA.....	3473
2.1.6. MRAZ.....	3474
2.2. NOSITELJI MJERA PO ELEMENTARNIM NEPOGODAMA.....	3475
3. PROCJENA OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA.....	3475
4. OSTALE MJERE KOJE UKLUČUJU SURADNU S NADLEŽNIM TIJELIMA (ŽUPANIJA, MINISTARSTVO, STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA)	3475
ZAKLJUČAK	3476

UVOD

Na temelju članka 17. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19 - u dalnjem tekstu »Zakon«) kojim se uređuju kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Republike Hrvatske, Registr šteta od prirodnih nepogoda (u dalnjem tekstu: Registr šteta) te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda iz članka 43. stavka 2. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19), Općinsko vijeće Općine Lipovljani donosi Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda.

Temeljem članka 14. stavka 8. Zakona, Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda izrađuju Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda te ga, temeljem članka 17. Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenoga tekuće godine donosi za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Plan djelovanja sadržava:

1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode
2. procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz ovoga Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju Plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Dana 26. veljače 2019. godine, dopisom Ministarstva financija KLASA: 422-02/19-01/27 URBROJ: 513-06-02-19-5 pojašnjena su određena tumačenja pojedinih dijelova članka 17. Zakona te je u stavku 7. navedeno »Bitnim je uzeti u obzir kako se u konkretnom ne ulazi u područje zaštite i spašavanja koje je određeno drugim propisima«.

1. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE

1.1. UGROZE DEFINIRANE ZAKONOM

Temeljem članka 3. Zakona, prirodnom nepogodom, u smislu ovoga Zakona, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Prirodnom nepogodom smatraju se:

1. potres
2. olujni i orkanski vjetar
3. požar
4. poplava
5. suša
6. tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7. mraz
8. izvanredno velika visina snijega
9. snježni nanos i lavina
10. nagomilavanje leda na vodotocima
11. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljишta
12. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

U smislu ovoga Zakona, štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite.

Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjene uvjete iz gornjeg stavka utvrđuje općinsko povjerenstvo.

1.2. UGROZE ZABILJEŽENE NA PODRUČJU OPĆINE LIPOVLJANI

Temeljem Procjene Ugroženosti od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Lipovljani od lipnja 2010. kao i Procjene rizika za područje Općine Lipovljani od studenog 2018. godine, na području Općine Lipovljani moguće su sljedeće ugroze prirodnih katastrofa:

- Potres
- Poplava
- Suše
- Olujno i orkansko nevrijeme
- Pijavice
- Snježne oborine
- Poledice
- Tuča
- Mraz
- Ekstremne vremenske pojave - toplinski val
- Epidemije i pandemije.

Važećom Procjenom rizika, kao i pripadajućim Planom djelovanja CZ obrađuju se sljedeće prirodne ugroze:

- Potres
- Poplava

- Ekstremne vremenske pojave - toplinski val
- Epidemije i pandemije.

1.3. UGROZE KOJE ĆE SE OBRAĐIVATI PLANOM DJELOVANJA U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGOĐA

Sukladno tumačenju Ministarstva financija, **ugroze koje se obrađuju** dokumentima zaštite i spašavanja, odnosno u ovom slučaju **Procjenom rizika** za područje Općine (potres, poplava, ekstremne vremenske pojave - visoke temperature i epidemije i pandemije) **neće se obrađivati ovim Planom** jer su mjere i postupci obrađeni u Planu djelovanja sustava CZ.

Važećom **Procjenom ugroženosti od požara, kao i pripadajućim Planom zaštite od požara** obrađuju se mjere i postupci u slučaju požara i tehnoloških eksplozija te se ovim Planom neće obrađivati.

Također, na području Općine u proteklih 20 godina nije bilo proglašene elementarne nepogode od pijavice pa se ista ovim Planom neće obrađivati.

Ovim Planom će se obrađivati mjere i postupci JLS u slučaju sljedećih prirodnih nepogoda:

- Suše
- Olujno i orkansko nevrijeme
- Snježne oborine
- Poledice
- Tuča
- Mraz.

2. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGOĐE

Temeljem tumačenja Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda dobivenog od Ministarstva financija KLASA: 422-02/19-01/27 URBROJ: 513-06-02-19-5 od 26. veljače 2019. godine, pod pojmom mjere u smislu Zakona (članak 17. stavak 2. točka 1.) smatraju se sva djelovanja od strane JLS vezana za sanaciju nastalih šteta, ovisno o naravi, odnosno vrsti prirodne nepogode koja je izgledna za određeno područje, odnosno o posljedicama istih.

2.1. POPIS MJERA PO ELEMENTARNIM NEPOGDAMA

Kako se prirodne nepogode uglavnom javljaju iznenada i ne nastaju uvijek štete istih razmjera, u ovom dijelu moguće je provesti:

- preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode.

Preventivne mjere obuhvaćaju: saniranje postojećih klizišta, uređivanje kanala i propusta uz prometnice, uređivanje korita potoka, rječica i rijeka, uređenje retencija, izgradnju barijera za sprečavanje odnošenja zemlje izvan poljoprivrednih površina, rušenje starih i trulih stabala, postavljanje zaštitnih mreža protiv tuče i sl.

- mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjam posljedice prirodne nepogode - pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo, čišćenje stambenih, gospodarskih i drugih objekata od nanosa mulja, šljunka, drveća i slično, odstranjivanje odronjene zemlje, mulja i šljunka s cesta i lokalnih putova te sve ostale radnje kojima se smanjuju nastala oštećenja.

2.1.1. SUŠA

Meteorološka suša ili dulje razdoblje bez oborine može uzrokovati ozbiljne štete u poljodjelstvu, vodnom gospodarstvu te u drugim gospodarskim djelatnostima. Suša je često posljedica nailaska i duljeg zadržavanja antiklone nad nekim područjem, kada uslijedi veća potražnja za vodom od opskrbe.¹

Posljedice dugotrajnih suša mogu biti višestruke:

- poljoprivredna proizvodnja se smanjuje, smanjuje se proizvodnja stočne hrane, a u težim slučajevima stradavaju i višegodišnje kulture (vinograd i voćnjaci),
- vodocrpilištima se smanjuje kapacitet, pritisak vode u sustavu pada,
- zbog smanjenja protoka vodotoka dolazi do pomora organizama koji žive u vodi, manje količine opasnih tvari koje dođu u vodotok mogu izazvati teže posljedice, uništavanje (sušenje) višegodišnjih nasada te ostale poljoprivredne proizvodnje kao i do uginuća stoke i do 40%.

Za područje Općine Lipovljani, u proteklih 15 godina, proglašena je elementarna nepogoda - »suša« i »poplava« koja je nанijela štete poljoprivrednim usjevima te smanjila poljoprivredne prinose i oštećenja na cestama:

- za 2003. godinu - **ukupna šteta 1.250.627,60 kn - suša**
- za 2007. godinu - **ukupna šteta 1.260.849,59 kn - suša,**
- za 2011. godinu - **ukupno šteta 2.282.529,48 kn - suša**
- za 2012. godinu - **ukupno šteta 1.662.684,87 kn - suša**
- za 2014. godinu - **ukupna šteta 2.222.665,33 kn - poplava**
- za 2022. godinu - **ukupna šteta 3.509.299,41 kn - suša.**

Navedene elementarne nepogode nанijele su štete na svim ratarskim i povratarskim kulturama te višegodišnjim nasadima pa je sukladno tome sušno razdoblje smanjilo prinose poljoprivrednih kultura za do 50%.

¹ Izvor podataka: Procjena ugroženosti RH, lipanj 2010. godine

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Kako područjem Općine protječe nekoliko vodotoka, njihov vodni potencijal potrebno je iskoristiti za natapanje poljoprivrednih površina gdje je to moguće.

U preventivnim mjerama i smanjenju eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost izgradnje sustava navodnjavanja okolnih poljoprivrednih površina u smislu da stanovnici Općine na svoje poljoprivredne površine postave vodene pumpe kako bi sami navodnjavali svoje poljoprivredne površine te time spriječili uništavanje poljoprivrednih kultura za vrijeme sušnih razdoblja.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjam posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice suše.

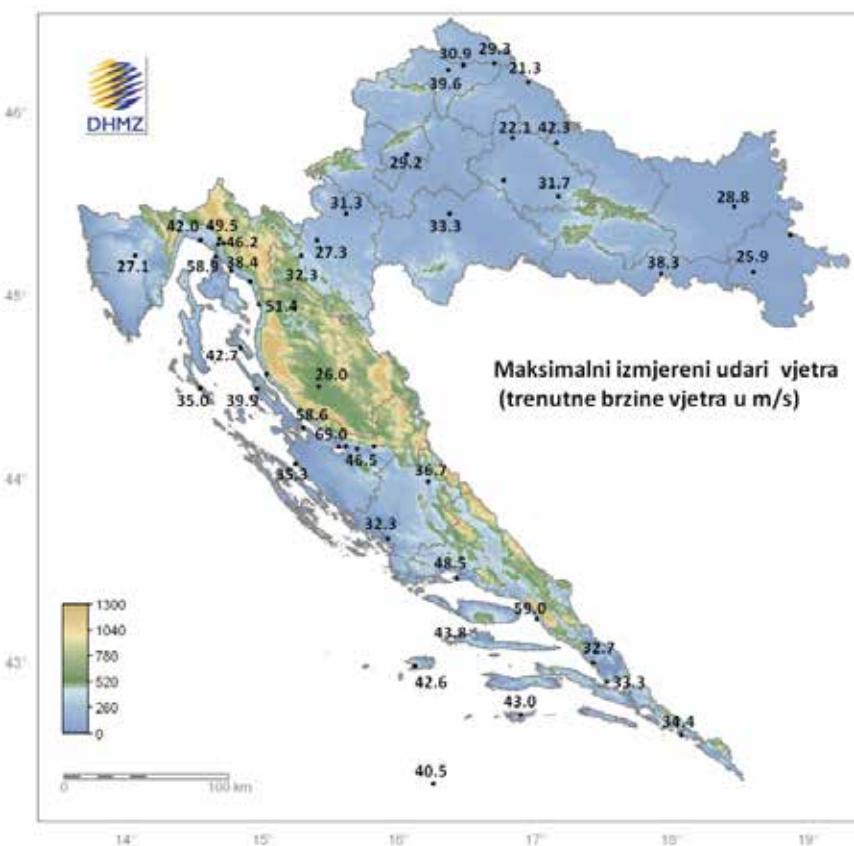
Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana Sisačko-moslavačke županije (u dalnjem tekstu: SMŽ) i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu štete od elementarnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19)
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima se dogodila nestašica vode i izrada prioriteta dostave vode ljudima, životnjama, zalijevanje usjeva važnih za funkcioniranje zajednice
5.	Pronalaženje najbližeg vodocrpilišta sa kojega postoji mogućnost dostave vode
6.	Angažiranje DVD-a na dostavi vode na ugrožena područja
7.	Informiranje stanovništva o načinu snabdijevanja
8.	Izrada popisa (vlasnik i broj grla) stočnog fonda koristeći evidenciju Veterinarske stanice
9.	Utvrđivanje minimalne dnevne količine vode po grlu
10.	Dovoz vode vlasnicima većeg broja grla
11.	Upućivanje zahtjeva SMŽ za angažmanom dodatnih cisterni koje omogućavaju isporuku higijenski ispravne vode kao i vode za eventualno navodnjavanje
12.	Izrada popisa gospodarstava kojima je nužno navodnjavanje usjeva te određivanje prioriteta (OPG, imaoći farmi, veliki proizvođači i sl.)

2.1.2. OLUJNO I ORKANSKO NEVRIJEME

To je vjetar jačine više od 8 bofora prema Beanfortovoj ljestvici čija brzina iznosi preko 74 km/h. Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, udružen s velikom količinom oborine ili čak i tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumarskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često puta odnosi ljudske živote. U kontinentalnom dijelu Hrvatske olujno nevrijeme koje uzrokuje materijalne štete najčešće se javlja u vremenskim situacijama s pojavom oblaka jakog vertikalnog razvoja uz olujni vjetar, veliku količinu oborine kratkog trajanja, a ponekad i tuču.

U unutrašnjosti Hrvatske vjetar ne doseže granicu koja odgovara jačini 8 ili više bofora (olujni ili orkanski vjetar), a u malom broju 10-minutnih intervala brzina vjetra prelazi granicu od 17.1 m/s što odgovara jačini vjetra od 8 bofora.

Kako je brzina vjetra vremenski vrlo promjenjiva veličina (posebno u slučaju mahovitog vjetra kao što je bura), njene vrijednosti tijekom 10 minuta mogu osjetno varirati, a najveći udar vjetra (trenutna brzina vjetra) može doći i nekoliko puta veće vrijednosti od srednje desetominutne brzine. Tako se u kontinentalnoj Hrvatskoj najveće izmjerene trenutne brzine vjetra kreću od 21.3 m/s (76.7 km/h) u Gotalovu do 39.6 m/s (142.6 m/s) u Varaždinu.

Slika 1: Maksimalni izmjereni udari vjetra (trenutne brzine vjetra) na meteorološkim postajama u Hrvatskoj

Izvor podataka: Izmjene i dopune studije meteorološka podloga za potrebe procjene ugroženosti RH od prirodnih i tehničko-eknoloških katastrofa i velikih nesreća, prosinac 2011. godine

U posljednjih 10 godina područje Općine Lipovljani nije zahvatilo olujno nevrijeme u toj mjeri da bi bila proglašena elementarna nepogoda.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Kod planiranja i gradnje prometnica valja voditi računa o vjetru i pojavi ekstremnih zračnih turbulencija. Na prometnicama tj. na mjestima gdje vjetar ima jače olujne udare trebaju postavljati posebni zaštitni sistemi, tzv. vjetrobrani i posebni znakovi upozorenja.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu štete i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjam posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice olujnog i orkanskog nevremena.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana SMŽ i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu štete od elementarnih ne-pogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa i šteta sukladno Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19)
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
5.	Utvrđivanje o funkcioniranju: <ul style="list-style-type: none"> • sustava za vodoopskrbu • sustava za elektroopskrbu • sustava telekomunikacija • prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica • prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru
6.	Aktiviranje DVD-a
7.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija i opskrbu električnom energijom sljedećim prioritetom: <ol style="list-style-type: none"> 1. vodoopskrbni sustav 2. zgrada općine 3. škole 4. zdravstvene ustanove 5. pekare, trgovine 6. objekti za pripremu hrane 7. vatrogasni i društveni domovi 8. pošta 9. ostali korisnici
8.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometnica na području sljedećim prioritetom: <ul style="list-style-type: none"> • A3 iz smjera Zagreba prema Slavonskom Brodu, • Ž 3215 - od D4 - Lipovljani, • Ž 3124 - Kutina - Lipovljani - Novska, • Ž3213 - Piljenice - Lipovljani, • L33138 - Piljenice - D4 - Velika Kraljeva, • L33139 - Velika Kraljeva - Lonjsko polje, • L33137 - Piljenice - Lipovljani, • L33141 - Lipovljani - Novska, • L33142 - Lipovljani - Pakrac, • Nerazvrstane - sve ostale ceste.
9.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja sljedećih objekata: <ul style="list-style-type: none"> • zdravstvene ustanove • škole • zgrada općine • trgovine • vatrogasni i društveni domovi • privatni objekti prema stupnju oštećenja
10.	Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete
11.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješće SMŽ

2.1.3. SNJEŽNE OBORINE

Snijeg može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.). Za prvu ocjenu ugrozenosti od snijega analizira se učestalost padanja snijega, maksimalna visina novog snijega, maksimalna visina snježnog pokrivača po mjesecima te procjena očekivane godišnje maksimalne visine snježnog pokrivača za povratni period od 50 godina.

Za prikaz godišnjeg hoda navedenih parametara snijega na području Sisačko-moslavačke županije koriste se podaci s glavne meteorološke postaje Sisak za raspoloživo razdoblje 1993.-2000.

U prosjeku godišnje ima oko 23 dana s padanjem snijega i to u razdoblju od listopada do travnja. Od studenog do ožujka snijeg pada gotovo svake godine i to prosječno 4 do 8 dana u pojedinom mjesecu.

Na području Općine Lipovljani snježni pokrivač pojavljuje se svake godine. U proteklih 10 godina nije bila proglašena elementarna nepogoda uslijed visokog snijega.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Pravovremeno ugovoriti, odnosno dodijeliti koncesiju davatelju usluge za zimsko održavanje cesta na području Općine Lipovljani te sa istim sudjelovati u izradi Plana čišćenja prometnica ili izradi prioriteta čišćenja kao i u kontroli nabavke dostatnih sredstava za posipanje prometnica.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjam posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice snježnih oborina.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana SMŽ i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu štete od elementarnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa i šteta sukladno Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19)
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica
5.	Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava: <ul style="list-style-type: none"> • za elektroopskrbu • za telekomunikaciju • za vodoopskrbu • o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru
6.	Aktiviranje DVD-a
7.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometnica na području Općine sljedećim prioritetom: <ul style="list-style-type: none"> • A3 iz smjera Zagreba prema Slavonskom Brodu, • Ž 3215 - od D4 - Lipovljani, • Ž 3124 - Kutina - Lipovljani - Novska, • Ž3213 - Piljenice - Lipovljani, • L 33138 - Piljenice - D4 - Velika Kraljeva, • L33139 - Velika Kraljeva - Lonjsko polje, • L33137 - Piljenice - Lipovljani, • L33141 - Lipovljani - Novska, • L33142 - Lipovljani - Pakrac, • Nerazvrstane - sve ostale ceste.
8.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom, grijanjem i telekomunikacijom sljedećim prioritetom: <ol style="list-style-type: none"> 1. vodoopskrbni sustav 2. zgrada općine 3. pošta 4. škole 5. zdravstvene ustanove 6. trgovine 7. objekti za pripremu hrane 8. vatrogasni i društveni domovi 9. ostali korisnici
10.	U koordinaciji sa Stožerom CZ izvršiti pozivanje pravnih osoba iz Odluke o pravnim osobama od interesa za sustav CZ koje posjeduju mehanizaciju kako bi pomogli u što bržem čišćenju prometnica ovlaštenom koncesionaru i doveli do normalnog funkcioniranja zajednice
11.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje SMŽ

2.1.4. POLEDICE

Pojava zaledenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaledeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe.

Ledena kiša odnosi se na kišu sačinjenu od prehladnih kapljica koje se u doticaju s hladnim predmetima i tlom zamrzavaju te tvore glatku ledenu koru na zemlji meteorološkog naziva poledica. Ta poledica kao meteorološka pojava se ne smije zamijeniti s površinskim ledom koji pokriva tlo te nastaje otapanjem snijega i stvaranjem ledene kore ili smrzavanjem kišnih barica. Opisane pojave vezane uz zaledivanje kolnika u dalnjem tekstu će se nazivati zajedničkim imenom poledica.²

² Izvor podataka: DHMZ RH; Služba meteoroloških istraživanja i razvoja

Ugroženi su svi prometni pravci:

- Državne ceste
- Županijske ceste
- Lokalne ceste
- Nerazvrstane ceste.

Posljedice poledica su otežano odvijanje prometa (spori dolazak Hitne pomoći te redovnih službi) i povećana vjerodost pojedinačnih prometnih nesreća. U pojedinačnim prometnim nesrećama može biti lako povrijeđenih osoba sa manjim materijalnim štetama na vozilima. Poledice nisu tako velikog i dugotrajnog obima da bi spriječile dolazak Hitne pomoći, dolazak redovnih službi, veterinara i dr. Posljedice su neznatne uzimajući u obzir i alternativne pravce.

Najkritičniji period je od 15. studenog do 15. veljače.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

Preventivne mjere su u odgovarajućoj službi koja u svojoj redovnoj djelatnosti vodi računa o sigurnosti prometne infrastrukture (održavanje i čišćenje prometnica te adekvatno označeno prometnim znakovima opasnost od poledica ili snježnog nanosa) zbog poduzimanja potrebnih aktivnosti i zadaća pripravnosti operativnih snaga i materijalnih resursa.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjam posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice poledica.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana SMŽ i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu štete od elementarnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa i šteta sukladno Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19)
3.	Pozivanje Stožera CZ
4.	Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica
5.	Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava: <ul style="list-style-type: none"> • za elektroopskrbu • za telekomunikaciju • za vodoopskrbu • o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru
6.	Aktiviranje DVD-a
7.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometnica na području Općine sljedećim prioritetom: <ul style="list-style-type: none"> • A3 iz smjera Zagreba prema Slavonskom Brodu, • Ž 3215 - od D4 - Lipovljani, • Ž 3124 Kutina - Lipovljani - Novska, • Ž3213 - Piljenice - Lipovljani, • L 33138 - Piljenice - D4 - Velika Kraljeva, • L33139 - Velika Kraljeva - Lonjsko polje, • L33137- Piljenice - Lipovljani, • L33141 - Lipovljani - Novska, • L33142 - Lipovljani - Pakrac, • Nerazvrstane - sve ostale ceste.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
8.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom, grijanjem i telekomunikacijom sljedećim prioritetom: <ul style="list-style-type: none"> • vodoopskrbni sustav • zgrada općine • pošta • škole • zdravstvene ustanove • trgovine • objekti za pripremu hrane • vatrogasni i društveni domovi • ostali korisnici
10.	U koordinaciji sa Stožerom CZ izvršiti pozivanje pravnih osoba iz Odluke o pravnim osobama od interesa za sustav CZ koje posjeduju mehanizaciju kako bi pomogli u što bržem čišćenju prometnica ovlaštenom koncesionaru i doveli do normalnog funkcioniranja zajednice
11.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje SMŽ

2.1.5. TUČA

Područje Hrvatske nalazi se u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Tuča je kruta oborina sastavljena od zrna ili komada leda, promjera većeg od 5 do 50 mm i većeg. Elementi tuče sastavljeni su od prozirnih i neprozirnih slojeva leda. Tuča pada isključivo iz grmljavinskog oblaka kumulonimbusa, a najčešća je u topлом dijelu godine. Sugradica je isto kruta oborina, sastavljena od neprozirnih zrna smrznute vode, okruglog oblika, veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom. Na meteorološkim stanicama bilježi se uz tuču i sugradicu pojava ledenih zrna u hladnom dijelu godine. Ledena zrna su smrznute kišne kapljice ili snježne pahuljice promjera oko 5 mm, koja padaju pri temperaturi oko ili ispod 0°C. Pojave tuča, sugradica i ledena zrna zajedničkim imenom zovu se kruta oborina. Svojim intenzitetom nanose velike štete pokretnoj i nepokretnoj imovini kao i poljoprivredi. Da bi se zaštitile poljoprivredne površine i smanjile štete nastale od tuče, prije više od 30 godina u kontinentalnom dijelu Hrvatske osnovana je obrana od tuče. Državni hidrometeorološki zavod provodi obranu od tuče na ukupnoj površini od 24 100 km². Sezona obrane od tuče traje od 1. svibnja do 30. rujna kada tuča može prouzročiti velike štete na poljoprivrednim kulturama i ostaloj imovini.³

Sezona operativnog provođenja djelovanja na tučenosne oblake na području Sisačko-moslavačke županije provodi se od 1. svibnja do zaključno 30. rujna.

U posljednje vrijeme sve češće su zabilježene tuče u različito doba godine, a njena pojava može nanijeti štete **do 70%** u gospodarstvu (poljoprivreda i gospodarskim građevinama) te stambenim građevinama.

U proteklih 10 godina nije bila proglašena elementarna nepogoda od posljedica tuče.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

U preventivno djelovanje prije svega spada nabavka mreža protiv tuče čime se zaštićuju nasadi i urod od posljedica tuče. Kod većih gospodarstvenika, kao i na područjima koja se ne mogu štititi mrežama preventivno ulaganje je osiguranje uroda i nasada kod osiguravajućih društva od posljedica tuče.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice olujnog i orkanskog nevremena s tučom.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana SMŽ i predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu štete od elementarnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa i šteta sukladno Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19)
3.	Pozivanje Stožera CZ

³ Izvor podataka: DHMZ RH; Služba meteoroloških istraživanja i razvoja

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
4.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
5.	Utvrđivanje o funkciranju: <ul style="list-style-type: none"> • sustava za vodoopskrbu • sustava za elektroopskrbu • sustava telekomunikacija • prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica • prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru
6.	Aktiviranje DVD-a
7.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija i opskrbu električnom energijom sljedećim prioritetom: <ul style="list-style-type: none"> • vodoopskrbni sustav • zgrada općine • škole • zdravstvene ustanove • pekare, trgovine • objekti za pripremu hrane • vatrogasni i društveni domovi • pošta • ostali korisnici
8.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometnica na području sljedećim prioritetom: <ul style="list-style-type: none"> • Državne ceste • Županijske ceste • Lokalne ceste
9.	Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja sljedećih objekata: <ul style="list-style-type: none"> • zdravstvene ustanove • škole • zgrada općine • trgovine • vatrogasni i društveni domovi • privatni objekti prema stupnju oštećenja
10.	Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete
11.	Povjerenstvo nastavlja aktivnosti na popisu i procjeni štete sukladno Zakonu te o rezultatima izvješćuje SMŽ

2.1.6. MRAZ

Mraz je oborina koja nastaje kada se vlaga iz vodenom parom zasićenog zraka desublimira na čvrstim površinama čija temperatura je manja i od temperature rosišta i od 0°C.

Mraz uglavnom pogađa životinje, biljke, vodu i tlo. Trajan mraz tijekom zime dovodi do zimskog sna prirode.

U umjerenom zemljopisnom pojasu koriste se sljedeće formulacije za opisivanje temperatura:

- slab mraz: 0°C do -4°C
- umjereni mraz: -4°C do -10°C
- jaki mraz: -10°C do -15°C
- vrlo jaki mraz: ispod -15°C.

Pojava mraza, osobito u proljeće početkom vegetacijskog perioda, može izazvati velike pa i katastrofalne štete na poljoprivrednim kulturama. U posljednjih 10 godina na području Općine mraz nije poprimio karakteristike elementarne nepogode, međutim ovu opasnost se ne smije podcijeniti.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode

U preventivno djelovanje prije svega spada izrada staklenika ili plastenika čime se zaštićuju nasadi i urod od posljedica mraza. Kod većih gospodarstvenika, kao i na područjima koja se ne mogu štititi plastenicima preventivno ulaganje je osiguranje uroda i nasada od posljedica mraza kod osiguravajućih društva što se može djelomično osigurati i iz fondova EU.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjam posljedice prirodne nepogode, pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo te sve ostale radnje kojima se smanjuju posljedice mraza.

Red. broj	Radnje i postupci (Mjere)
1.	Izvještavanje župana SMŽ predlaganje aktiviranja Povjerenstva za procjenu štete od elementarnih nepogoda na ugroženim područjima
2.	Pozivanje Povjerenstva te izrada popisa i šteta sukladno Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 16/19)
3.	Prikupljanje informacija o naseljima u kojima su se dogodile najveće materijalne štete
4.	Izvješćivanje Županijskog povjerenstva o obimu štete te dostavljanje izvješća o učinjenom

2.2. NOSITELJI MJERA PO ELEMENTARNIM NEPOGODAMA

Nositelji mjera za ublažavanje te otklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda su operativne snage sustava Civilne zaštite Općine Lipovljani koje su definirane Zakonom o sustavu civilne zaštite (»Narodne novine«, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22).

- Stožer civilne zaštite Općine Lipovljani
- Vatrogasna zajednica Općine Lipovljani sa 4 DVD-a
 - DVD Lipovljani,
 - DVD Kraljeva Velika,
 - DVD Krivaj i
 - DVD Piljenice
- Operativne snage Hrvatskog Crvenog Križa - GDCK Novska
- Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja - Stanica Novska
- udruge građana: Lovačko društvo Lipovljani
- Povjerenici CZ
- koordinatori na lokaciji
- Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite imenovane Odlukom načelnika.

Pored Operativnih snaga sustava CZ kao nositelji određenih mjera u pojedinim ugrozama pojavit će se i:

- Centar za socijalnu skrb Sisačko-moslavačke županije - centar Novska
- Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije
- Veterinarska stanica
- Fitosanitarna inspekcija
- Hrvatske vode - VGI Subocka - Strug
- HEP - interventne službe
- Hrvatske ceste.

Sve navedene snage koristit će se u provođenju mjera kod svih elementarnih nepogoda ovisno o potrebama za istima.

3. PROCJENA OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA

Temeljem tumačenja Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda dobivenog od Ministarstva financija KLASA: 422-02/19-01/27, URBROJ: 513-06-02-19-5 od 26. veljače 2019. godine, pod pojmom procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva (članak 17. stavak 2. točka 2.) podrazumijeva se procjena opreme i drugih sredstava nužnih za sanaciju, djelomično otklanjanje i ublažavanje štete nastale uslijed djelovanja prirodne nepogode.

Općina Lipovljani ne raspolaže vlastitom opremom ni sredstvima za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Opromem i sredstvima raspolažu subjekti koji su navedeni kao nositelji mjera za otklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda.

Gospodarski subjekti koji raspolažu opremom, za izvođenje potrebnih radnji u slučaju sanacije, u okviru svoje redovne djelatnosti održuju preventivne mjere za smanjenje šteta pri nastajanju elementarne nepogode.

Raspoloživa sredstva i opremu u privatnom vlasništvu koju bi se moglo staviti na raspolaganje u slučaju potrebe teško je procijeniti.

4. OSTALE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNU S NADLEŽnim TIJELIMA (ŽUPANIJA, MINISTARSTVO, STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA)

Sukladno propisima kojima se uređuju pitanja u vezi elementarnih mjera kao mjera sanacije šteta od prirodnih nepogoda utvrđuje se:

- provedba mjera s ciljem dodjeljivanja pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje šteta od prirodnih nepogoda

- provedba mjera s ciljem dodjeljivanja žurne pomoći u svrhu djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Utvrđuje se da su nositelj provedbe mjera iz predhodnih stavaka:

- Načelnik Općine Lipovljani,
- Općinsko povjerenstvo Općine Lipovljani za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- Jedinstveni upravni odjel Općine Lipovljani nadležan za pitanja u vezi prirodnih nepogoda.

Općinsko povjerenstvo Općine Lipovljani ostvaruje suradnju sa Županijskim povjerenstvom za procjenu šteta od prirodnih nepogoda te sa istim usklađuje sve potrebne mjere i postupke oko provođenja ovog Plana.

ZAKLJUČAK

Ovim Planom evidentirane su moguće prirodne nepogode na području Općine Lipovljani.

Analizom učestalosti pojave istih kao i dosadašnjih šteta moguće je doći do procjene mogućih budućih šteta na području Općine.

Analizirajući sve snage i sredstva vidljivo je da Općina Lipovljani ima snage kojima će provesti mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode.

Preventivne radnje koje je Općina Lipovljani u mogućnosti provesti, kontinuirano će se provoditi tokom godine.

Ovaj Plan će se usvojiti na Općinskom vijeću.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA LIPOVLJANI
OPĆINSKO VIJEĆE

KLASA: 240-01/22-01/04
URBROJ: 2176-13-01-22-02
Lipovljani, 9. studenoga 2022.

Predsjednik Općinskog vijeća
Tomislav Lukšić, dipl.ing.šum., v.r.

»Službeni vjesnik« službeno glasilo gradova Čazma, Glina, Novska i Petrinja, te općina Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Martinska Ves, Sunja i Topusko. Izdavač: Glasila d.o.o., D. Careka 2/1, 44250 Petrinja, tel. (044) 815-138, (044) 813-979, www.glasila.hr, e-mail: glasila@glasila.hr. Glavni i odgovorni urednik: Saša Juić, inf. »Službeni vjesnik« izlazi po potrebi i u nakladi koju određuju gradovi i općine. Svi brojevi »Službenog vjesnika« objavljeni su i na Internetu <http://www.glasila.hr>. Pretplata na »Službeni vjesnik« naručuje se kod izdavača. Tehničko oblikovanje, kompjuterska obrada teksta, korektura i tisk: Glasila d.o.o. Petrinja, www.glasila.hr.